

بسم الله الرحمن الرحيم

1399/12/04

موضوع: اثبات ولایت و امامت الهی امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) در پنج دقیقه!

سلسله مباحث مسیر تطهیر (جلسه اول)

فهرست مطالب این برنامه:

جایگاه بی نظیر و بی بدلیل امامت در فرهنگ اسلامی

یک سؤال ساده از برادران عزیز اهل سنت!

لطفاً این آیه قرآن کریم را برای ما معنی کنید!

سابقه و پیشینه ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه)

لزوم توجه به شأن نزول آیات، برای اثبات اعتقادات دینی!

استدلال امام باقر (علیه السلام) به ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) با سه آیه قرآن

اثبات ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) با سه آیه قرآن طبق منابع اهل سنت!

الف) آیه 55 سوره مائده

ب) آیه 67 سوره مائده

ج) آیه 3 سوره مائده

اثبات ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) با چهار روایت طبق منابع اهل سنت!

الف) حدیث وصایت

ب) حدیث ولایت

ج) حدیث خلافت

د) حدیث امامت

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین و هو خیر ناصر و معین الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لاسیما على مولانا بقیة الله و اللعن الدائم على اعدائهم اعداء الله إلى يوم لقاء الله الحمد لله الذی هدانا لهذا و ما كنا لنهتدی لولا أن هدانا الله

خدا را بر تمام نعمت‌هایش به ویژه نعمت ولایت سپاسگزاریم. ما به همه بزرگوارانی که برنامه را مشاهده می‌کنند، خسته نباشید عرض می‌کنیم و میلاد حضرت جوادالائمه (سلام الله علیه) را به همگان تبریک عرض می‌کنیم.

موضوع بحث ما ولایت و امامت حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) از کتب اهل سنت هست.

جایگاه بی نظیر و بی بدلیل امامت در فرهنگ اسلامی

قبل از آنکه وارد اصل بحث شوم، تقاضا دارم همه حاضرین در نظر داشته باشند که بحث ولایت و امامت در قرآن و سنت از جایگاه بسیار بالایی برخوردار است و کمتر موضوعی از موضوعات اسلامی هست که در رتبه ولایت و امامت باشد.

حتماً خواهران گرامی ما این روایت را از امام باقر و امام صادق (علیهم السلام) شنیده‌اند که می‌فرمایند:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ عَلَى الصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ وَ الصُّومِ وَ الْحَجِّ وَ الْوَلَايَةِ وَ لَمْ يَنَازَ بِشَيْءٍ كَمَا نُودِيَ بِالْوَلَايَةِ»

الكافي (ط- الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، تاریخ وفات مؤلف: 329 ق، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الإسلامية، تهران، 1407 ق، نوبت چاپ: چهارم، ج 2، ص 18، ح 3

این کاملاً واضح و روشن هست. «مرحوم کلینی» در کتاب «کافی» جلد اول صفحه 18 حدود پانزده روایت با این مضمون از اهل بیت (علیهم السلام) نقل کرده‌اند. این‌ها نشانگر این است که بحث ولایت و امامت یک بحث بسیار مهم و اساسی هست.

جالب این است که همین عبارت در کتب اهل سنت هم آمده است. آقای «ابن مردویه» یکی از علمای بزرگ اهل سنت کتابی به نام «مناقب علی بن ابی طالب» دارد که در صفحه 71 از قول «ابو سعید خدری» صحابی پیغمبر اکرم نقل می‌کند و می‌نویسد:

«أمر الناس بخمس فعملوا بأربع وتركوا واحدة»

مردم به پنج کار مأمور شدند که چهار مورد را گرفتند و یکی را رها کردند.

«فقال له رجل: يا أبا سعيد، ما هذه الأربع التي عملوا بها؟»

مردی گفت: ای ابا سعید! چهار موردی که مردم به آن عمل کردند کدام است؟

«قال: الصلاة، والزكاة، والحج، والصوم - صوم شهر رمضان -»

ابو سعید گفت: نماز و زکات و حج و روزه ماه مبارک رمضان.

«قال: فما الواحدة التي تركوها؟»

مرد پرسید: واجبی که مردم آن را ترک کردند کدام است؟

«قال: ولاية علي بن أبي طالب»

او گفت: ولایت علی بن ابی طالب.

این نشانگر این است که ولایت علی بن ابی طالب یک بحث اساسی هست که ما باید به آن دقت کنیم.

جالب اینجاست که از «ابو سعید خدری» پرسیدند:

«وإنها مفترضة معهن؟»

آیا ولایت علی بن ابی طالب در ردیف سایر فرایض واجب است؟

«قال: نعم»

گفت: بله.

«قال: فقد كفر الناس!!»

پرسید: پس با رها کردن ولایت مردم کافر شدند!!

«قال: فما ذنبي!»

گفت: گناه من چیست!

مناقب علي بن أبي طالب (ع) وما نزل من القرآن في علي (ع)؛ نویسنده: أحمد بن موسى ابن مردويه

الأصفهاني، وفات: 410، تحقيق: جمعه ورتبه وقدم له: عبد الرزاق محمد حسين حرز الدين، چاپ:

الثانية، 1424 - 1382 ش، چاپخانه و ناشر: دار الحديث، ص 72، ح 48

این یک نکته اساسی است که ما باید به اهمیت ولایت و امامت دقت کنیم. نکته دیگری که باید به آن دقت کنیم و اهمیت این کار را برای ما خوب روشن می‌کند، روایاتی است که همگی شنیده‌ایم.

«من مات بلا إمام مات ميتة جاهلية»

این عبارت هم در کتب شیعه آمده است و هم در کتب اهل سنت آمده است. در کتاب «کافی» جلد اول صفحه 376 چندین روایت با این مضمون آمده است:

«مَنْ مَاتَ وَ لَيْسَ لَهُ إِمَامٌ فَمَيِّتُهُ مَيِّتَةٌ جَاهِلِيَّةٌ»

الكافي (ط - الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، تاریخ وفات مؤلف: 329 ق، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دارالکتب الإسلامية، تهران، 1407 ق، نوبت چاپ: چهارم، ج 1، ص 376، ح 1

9:

«مَنْ مَاتَ لَا يَعْرِفُ إِمَامَهُ مَاتَ مَيِّتَةً جَاهِلِيَّةً قَالَ نَعَمْ قُلْتُ جَاهِلِيَّةً جَهْلَاءَ أَوْ جَاهِلِيَّةً لَا يَعْرِفُ إِمَامَهُ قَالَ جَاهِلِيَّةً كُفْرًا وَ نِفَاقًا وَ ضَلَالًا»

الكافي (ط - الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، تاریخ وفات مؤلف: 329 ق، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دارالکتب الإسلامية، تهران، 1407 ق، نوبت چاپ: چهارم، ج 1، ص 377، ح 3

جالب این جاست که اگر به کتب اهل سنت هم مراجعه کنید، در کتب «صحیح مسلم» که نزد اهل سنت اصح کتب بعد از قرآن هست جلد سوم صفحه 1478 حدیث 1851 از قول «عبدالله بن عمر» نقل می‌کند:

«وَمَنْ مَاتَ وَ لَيْسَ فِي عُنُقِهِ بَيْعَةٌ مَاتَ مَيِّتَةً جَاهِلِيَّةً»

هرکسی بمیرد و بر گردن او بیعتی نباشد، به مرگ جاهلیت از دنیا رفته است.

صحیح مسلم، اسم المؤلف: مسلم بن الحجاج أبو الحسین القشیری النیسابوری، دار النشر: دار إحياء

التراث العربی - بیروت، تحقیق: محمد فؤاد عبد الباقی، ج 3، ص 1478، ح 1851

«احمد بن حنبل» رئیس جنابله متوفای 241 هجری کتابی به نام «مسند» دارد که نزدیک به سی هزار روایت

را در آن جمع آوری کرده است. ایشان در جلد چهارم صفحه 96 می‌نویسد:

«مَنْ مَاتَ بِغَيْرِ إِمَامٍ مَاتَ مِثَّةً جَاهِلِيَّةً»

مسند الإمام أحمد بن حنبل، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشیبانی، دار النشر: مؤسسة

قرطبة - مصر، ج 4، ص 96، ح 16922

یک سؤال ساده از برادران عزیز اهل سنت!

این یک نکته ظریفی است که باید اهل سنت به ما جواب بدهند. وهابی‌هایی که در حال حاضر یکه تاز میدان

در فضای مجازی و سایبری هستند، به ما جواب بدهند که امام زمانشان کیست!؟

وقتی پدر و مادرشان از دنیا رفتند، آیا بدون امام از دنیا رفتند که مرگشان مرگ جاهلی بود یا امامی داشتند؟!

وهابی‌ها امامشان را به ما معرفی کنند تا ما هم او را بشناسیم.

حال اگر ادعا کنند که رئیس جمهور یا پادشاه هر کشوری امام زمان آن کشور اولو الامر است، در کتاب «صحیح

مسلم» صفحه 1480 حدیث 1853 آمده است:

«إِذَا بُوِيعَ لِخَلِيفَتَيْنِ فَأَقْتُلُوا الْآخَرَ مِنْهُمَا»

صحیح مسلم، اسم المؤلف: مسلم بن الحجاج أبو الحسین القشیری النیسابوری، دار النشر: دار إحياء

التراث العربی - بیروت، تحقیق: محمد فؤاد عبد الباقی، ج 3، ص 1480، ح 1853

طبق این روایت در هر عصر باید دو امام زمان باشد. اگر کسی با دو امام بیعت کند، امام اول امام برحق هست و امام دوم مهدور الدم و واجب القتل است.

بزرگان اهل سنت از جمله «نووی» و «ابن حجر» همگی آورده‌اند که در کره زمین باید بر مسلمانان یک امام باشد. هرچه کشورهای اسلامی گسترش پیدا کند، مسلمانان بیشتر از یک امام نمی‌توانند داشته باشند. و این نکته اهمیت امامت را نشان می‌دهد.

لطفاً این آیه قرآن کریم را برای ما معنی کنید!

نکته بعد که شاید از همه آنها مهم‌تر باشد، آیه 67 سوره مبارکه است. قرآن کریم می‌فرماید:

(يا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ)

ای پیامبر آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است کاملاً (به مردم) برسان و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای.

سوره مائده (5): آیه 67

یکی از آیاتی که به آن استدلال می‌کنیم، همین آیه است. معنای **(وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ)** چیست؟! آیا این امر حج است؟! پیغمبر اکرم قبلاً در مورد حج مطالبی فرمودند.

لازم به ذکر است سوره مائده آخرین سوره‌ای است که بر پیغمبر اکرم نازل شده است و هیچیک از آیات سوره مائده هم نسخ نشده است. در آن زمان وجوب روزه تمام شده است. همچنین نماز و زکات و حج و خمس از اول اسلام بوده است.

بنابراین معلوم می‌شود امری که قرآن کریم نسبت به آن می‌فرماید: **(بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ)**، در حقیقت چیزی ماورای نماز و زکات و حج و روزه هست.

این بحث مستقلاً است و مشخص است که ما باید به سراغ شأن نزول این آیه شریفه از کتب شیعه و اهل سنت برویم.

بنده لازم دیدم این سه نکته را در رابطه با اهمیت امامت و ولایت اشاره کنم تا عزیزانی که این بحث را دنبال می‌کنند، کاملاً در جریان باشند.

سابقه و پیشینه ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه)

بنده به عنوان خاتمه مقدمه به نکته دیگری هم اشاره می‌کنم که حائز اهمیت هست. آن نکته این است که ولایت و امامت امیرالمؤمنین از چه زمانی آغاز و اعلان شده است.

طبق آنچه در کتب کلامی ما هست و بزرگان ما به آن دقت دارند، این است که ولایت و امامت امیرالمؤمنین در سال سوم بعثت بعد از نزول آیه شریفه:

(وَ أُنذِرَ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ)

خویشاوندان نزدیکت را انداز کن.

سوره شعراء (26): آیه 214

مطرح شد. رسول گرامی اسلام در جمع چهل نفره سران قریش سه مطلب را بیان کردند. مطلب اول این بود که فرمودند: «قولوا لا إله إلا الله تفلحوا». مطلب دوم اینکه من فرستاده خدا هستم و مطلب سوم اینکه ولایت علی بن ابی طالب را معرفی کردند.

«إِنَّ هَذَا أَخِي وَ وَصِي وَ وَزِيرِي وَ خَلِيفَتِي فَيَكُم فَاسْمَعُوا لَهُ وَ أَطِيعُوا»

همانا او برادر و وصی و وزیر و خلیفه من است، از او اطاعت و حرف شنوی کنید.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج 18،

ص 192، ح 27

«طبری» هم این روایت را با سند صحیح مفصل نقل کرده است. ما معمولاً آغاز ولایت را از آنجا می‌بینیم و پایان ولایت را هم واقعه غدیر خم می‌بینیم. نبی گرامی اسلام در طول این بیست و سه سال، متعدد ولایت و امامت امیرالمؤمنین را مطرح فرمودند.

حقیقت این است که قضیه ماورای این هست. اگر ما بخواهیم به سراغ کتب اهل سنت برویم، ذیل آیه 45 از سوره مبارکه زخرف مطلبی در این زمینه آمده است. خداوند عالم به پیغمبر اکرم امر می‌کند:

(وَ سَأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا)

از رسولانی که قبل از تو فرستادیم بپرس.

سوره زخرف (43): آیه 45

این در حالی است که آخرین پیامبر حضرت عیسی بود که بنا به نقل شیعیان پانصد سال و بنا به نقل اهل سنت ششصد سال با رسول گرامی اسلام فاصله داشتند.

همانطور که می‌دانید ما در سال 2021 میلادی و میلاد حضرت عیسی مسیح هستیم در حالی که الآن سال 1442 هجری قمری هست. این بدان معناست که ششصد و اندی سال میان حضرت عیسی و رسول گرامی اسلام فاصله هست.

ما وقتی شأن نزول این آیه را ملاحظه می‌کنیم، می‌بینیم که علمای اهل سنت خود مطالبی پیرامون ولایت آورده‌اند.

به عنوان مثال «ابن عساکر» در کتاب «تاریخ دمشق» جلد 42 صفحه 241 می‌نویسد که این آیه مربوط به معراج هست.

همچنین «ثعلبی» در کتاب تفسیر «الکشف و البیان» جلد 8 صفحه 338 و «خوارزمی» در کتاب «مناقب» صفحه 312 می‌نویسند که این آیه مربوط به معراج هست.

رسول گرامی اسلام در معراج نماز جماعت خواندند در حالی که صد و بیست و چهار هزار پیغمبر به رسول اکرم اقتدا کردند. جبرئیل این آیه را آورد که می‌فرماید:

(وَ سَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا)

از رسولانی که قبل از تو فرستادیم بپرس.

رسول گرامی اسلام فرمودند: چه سؤال کنم؟! جبرئیل عرضه داشت که سؤال کن؛

«علی ما بعثوا»

هدف بعثت شما چه بوده است؟

«قال قلت علی ما بعثوا»

پیغمبر اکرم می‌فرماید که من گفتم: هدف بعثت شما چه بوده است؟

«قال علی ولایتک و ولایة علی بن أبی طالب»

همه پیامبران جواب دادند: هدف بعثت ما ولایت تو و ولایت علی بن ابی طالب بوده است.

تاریخ مدینه دمشق و ذکر فضلها و تسمیه من حلها من الأمثال، اسم المؤلف: أبو القاسم علی بن الحسن ابن هبة الله بن عبد الله الشافعی، دار النشر: دار الفكر - بیروت - 1995، تحقیق: محب الدین
أبی سعید عمر بن غرامة العمری، ج 42، ص 241، ح 9519

بنابراین مشخص است که قبل از به دنیا آمدن رسول گرامی اسلام و امیرالمؤمنین بعثت حضرت آدم (علی نبینا و آله و علیه السلام) تا حضرت عیسی مطرح بوده است. حال اینکه این مدارک به دست ما رسیده است یا خیر، بحث جدایی است. اگر ذیل آیه شریفه:

(فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ)

سپس آدم از پروردگار خود کلماتی دریافت داشت (و با آنها توبه کرد) و خداوند توبه او را پذیرفت.

سوره بقره (2): آیه 37

را ملاحظه کنید، می بینید تمام مفسرین اهل سنت نوشته اند وقتی حضرت آدم از بهشت بیرون آمد خدا را به حق حضرت محمد و علی بن ابی طالب و حضرت فاطمه و امام حسن و امام حسین سوگند داد. همانطور که در کتاب «الدر المنثور» آمده است:

«سأل بحق محمد وعلی وفاطمة والحسن والحسين ألا تبت علی فتاب علیه»

الدر المنثور، اسم المؤلف: عبد الرحمن بن الکرمال جلال الدین السیوطی، دار النشر: دار الفكر - بیروت -

1993، ج 1، ص 147، باب البقرة: (37) فتلقى آدم من... ..

«ابن تیمیه» لیدر وهابیت در کتاب «مجموع الفتاوی» جلد 2 صفحه 95 معتقد است که حضرت آدم به رسول گرامی اسلام یا خمسه طویه متوسل شدند تا خداوند عالم از سر ترک اولی و تقصیرات و خطای حضرت آدم گذشت.

بنابراین سابقه ولایت امیرالمؤمنین به عالم دیگری برمی گردد که ارتباطی با این عالم ندارد. از روز اول خلقت، ولایت امیرالمؤمنین با عالم هستی عجین شده است. اینها نکاتی بود که ما لازم دیدیم مطرح کنیم.

لزوم توجه به شأن نزول آیات، برای اثبات اعتقادات دینی!

حال می‌خواهیم ببینیم که اثبات ولایت امیرالمؤمنین را باید از کجا شروع کنیم. ما ابتدا باید به سراغ قرآن کریم برویم.

در قرآن کریم سه آیه وجود دارد که اگر ما روی این سه آیه خوب کار کنیم و تفاسیر شیعه و اهل سنت را ملاحظه کنیم، کاملاً می‌بینیم بحث ولایت امیرالمؤمنین یک بحث قرآنی هست.

ما قبل از اینکه به قرآن کریم استدلال کنیم، باید این نکته را در نظر داشته باشیم که شأن نزول در آیات الهی حرف اول را می‌زند. ما باید دقت کنیم که شأن نزول را همواره در همه جا مدنظر قرار بدهیم.

اهل سنت معتقدند که آیه غار در رابطه با ابوبکر نازل شده است. وقتی ما می‌گوییم اسم ابوبکر در آیه نیست، ادعا می‌کنند که شأن نزول آیه چنین است و هرکسی انکار کند که این آیه در حق ابوبکر نازل نشده، کافر است!!

اگر این چنین هست، وقتی می‌خواهیم شأن نزول این سه آیه را مطرح کنیم باید به این مسائل دقت کنیم.

اهل سنت همچنین معتقدند که آیه 11 از سوره مبارکه توبه در حق عایشه نازل شده است. اسم عایشه در این آیه نیست، اما معتقدند که شأن نزول آیه چنین است.

بنابراین اگر قرار است ما با شأن نزول اثبات کنیم آیه 40 در حق ابوبکر نازل شده است و آیه 11 در حق عایشه هست، ما هم با شأن نزول اثبات می‌کنیم آیه 67 و 55 و 3 سوره مائده در حق امیرالمؤمنین نازل شده است.

استدلال امام باقر (علیه السلام) به ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) با سه آیه قرآن

بنده قبل از آنکه به منابع اهل سنت اشاره کنم، می‌خواهم روایتی از امام باقر (علیه السلام) بخوانم که حضرت هم به این سه آیه استدلال کرده است.

در کتاب «کافی» جلد اول صفحه 289 حدیث 4 آمده است که امام باقر (علیه السلام) با سند صحیح نقل می‌کند:

«أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ رَسُولَهُ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ»

خداوند متعال به ولایت علی بن ابی طالب دستور داده است.

«وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ»

جز این نیست که ولی شما خداوند و پیغمبر او و کسی است که نماز می‌خواند و در رکوع زکات می‌دهد.

حال ما شأن نزول این آیه شریفه را از منابع اهل سنت می‌آوریم. امام باقر (علیه السلام) فرمودند که خداوند در قرآن کریم ولایت علی بن ابی طالب را با این آیه اثبات کرده است.

«فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ»

خداوند عزوجل وحی فرمود: ای پیامبر آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است کاملاً (به مردم) برسان و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای.

«فَصَدَعَ بِأَمْرِ اللَّهِ تَعَالَى ذِكْرَهُ فَقَامَ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ عَ يَوْمَ غَدِيرِ خُمٍّ»

پیغمبر اکرم امر الهی را اعلام کرد و بعد از نزول این آیه در منطقه غدیر خم ولایت علی بن ابی طالب را برای مردم ابلاغ کرد.

سومین آیه‌ای که امام باقر (علیه السلام) به آن استدلال می‌کند، آیه سوم سوره مبارکه مائده است که می‌فرماید:

«وَ كَانَتِ الْفَرِيضَةُ تَنْزِيلُ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ الْأُخْرَى وَ كَانَتِ الْوَلَايَةُ آخِرَ الْفَرَائِضِ»

واجباتی بعد از هر واجبی نازل می‌شد و ولایت علی بن ابی طالب آخرین فریضه‌ای بود که بر رسول اکرم نازل شد.

«فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْيَوْمَ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي»

سپس خداوند متعال فرمود: امروز دین شما را کامل کردم و نعمت خود را بر شما تکمیل نمودم.

«قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ ع يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَا أَنْزِلُ عَلَيْكُمْ بَعْدَ هَذِهِ فَرِيضَةً قَدْ أَكْمَلْتُ لَكُمْ الْفَرَائِضَ»

امام باقر می‌فرماید که خداوند متعال فرموده است: تمام واجباتی که تا به حال گفته بودیم ناقص بود و با ولایت امیرالمؤمنین همگی تکمیل شد.

الكافي (ط- الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، تاریخ وفات مؤلف: 329 ق، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الإسلامية، تهران، 1407 ق، نوبت چاپ: چهارم، ج 1، ص 289، ح 4

اگر ما بخواهیم واجبات را نسبت به ولایت علی بن ابی طالب تشبیه کنیم، همانطور که می‌گویند: «المثال يقرب من وجه و يبعد من ألف»؛ در مثل مناقشه نیست.

اگر دانه‌های تسبیح در زمین پخش شود، در صورتی قابل استفاده هست و می‌توانید از آنها به عنوان تسبیحات و ذکر و صلوات استفاده کنید که آنها را در یک نخ قرار دهید. اگر اینها در یک نخ قرار داده نشود، قابل استفاده نیست.

اگر این دانه‌ها را در یک نخ قرار دادید و سر نخ را هم گره زدید، این تسبیح قابل استفاده است.

واجبات الهی همانند دانه‌های تسبیح است. ولایت امیرالمؤمنین همانند نخ‌ی است که دانه‌های تسبیح را در آن قرار می‌دهیم. اگر این نخ نباشد، این دانه‌ها قابل استفاده نیست.

بنابراین امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: کمال فرائض و بهره برداری از فرائض الهی در صورتی است که ولایت امیرالمؤمنین هم ضمیمه شده باشد. این در حالی است که مفسر فرائض و احکام و عقاید، همگی اهل بیت (علیهم السلام) هستند.

اثبات ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) با سه آیه قرآن طبق منابع اهل سنت!

عزیزان ما باید به این نکته دقت کنند.

الف) آیه 55 سوره مائده

ما به سراغ اولین آیه می‌رویم. قرآن کریم در سوره مبارکه مائده می‌فرماید:

(إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ)

سرپرست و رهبر شما تنها خدا است، و پیامبر او، و آنها که ایمان آورده‌اند و نماز را بر پا می‌دارند و در حال رکوع زکات می‌پردازند.

سوره مائده (5): آیه 55

در اینجا به سراغ مفسران اهل سنت می‌رویم. یکی از مفسران نامی اهل سنت «طبری» است. «طبری» در کتاب «تفسیر» خود از قول «عتبة بن ابي حكيم» آورده است:

«فی هذه الآية إنما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا قال علي بن ابي طالب»

طبق این روایت مراد از آیه شریفه که می‌فرماید ولی شما خدا و پیغمبر اوست و مراد از کسی که ایمان آورده و در حال رکوع صدقه می‌دهد، علی بن ابی طالب است.

این نرم افزار قدری با تأخیر تصاویر را می‌آورد که از این بابت از بزرگواران معذرت می‌خواهم. این نرم افزاری است که دوستان واحد حوزه علمیه خواهران تنظیم کردند

ما برای مباحث دیگرمان نظیر فقه و خارج فقه و اخلاق از نرم افزار اسکای روم استفاده می‌کنیم که تصاویر عمدتاً با دو ثانیه اختلاف نمایش داده می‌شود. بنابراین در روایت آمده است:

« قال ثنا عتبة بن أبي حكيم في هذه الآية إنما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا قال علي بن أبي طالب»

در ادامه می‌نویسد:

«الآية قال نزلت في علي بن أبي طالب تصدق وهو راعع»

آیه در حق علی بن ابی طالب نازل شده که صدقه داد در حالی که در رکوع بود.

جامع البيان عن تأويل آي القرآن، اسم المؤلف: محمد بن جرير بن يزيد بن خالد الطبري أبو جعفر، دار

النشر: دار الفكر - بيروت - 1405، ج 6، ص 288، باب المائدة: (55) إنما وليكم الله ... ..

این روایت صحیح است و هیچ شک و شبهه‌ای در آن نیست. ما الآن نمی‌خواهیم بحث سندی داشته باشیم.

کتاب بعد «تفسیر قرآن العظیم» اثر «ابن ابی حاتم» هست. آقای «طبری» متوفای 310 هجری است و ایشان

متوفای 327 هجری است. «ابن ابی حاتم» هم در صفحه 1162 می‌نویسد:

«انما وليكم الله ورسوله والذين امنوا قال: علي بن ابی طالب»

تفسیر القرآن، اسم المؤلف: عبد الرحمن بن محمد بن إدريس الرازی، دار النشر: المكتبة العصرية -
صيدا، تحقيق: أسعد محمد الطيب، ج 4، ص 1162، ح 6549

ایشان در ادامه از قول «سلمة بن كهيل» می نویسد:

«تصدق على بخاتمه وهو راعع»

اميرالمؤمنين انگشترش را در حال ركوع به سائل داد.

«فنزلت انما وليكم الله ورسوله والذين امنوا الذين يقيمون الصلاة ويؤتون الزكاة وهم راععون»

تفسیر القرآن، اسم المؤلف: عبد الرحمن بن محمد بن إدريس الرازی، دار النشر: المكتبة العصرية -
صيدا، تحقيق: أسعد محمد الطيب، ج 4، ص 1162، ح 6551

بنابراین تا اینجا دو تن از مفسران نامی اهل سنت گفتند که شأن نزول این آیه در اميرالمؤمنين هست.

«ابن تیمیه» هم در کتاب «منهاج السنة» جلد 7 صفحه 179 در خصوص «تفسیر ابن جریر طبری» و «تفسیر
ابن ابی حاتم» می نویسد که:

«و ابن جریر الطبري و ... و ابن أبي حاتم و ... و غیرهم من العلماء الأكابر الذين لهم في الإسلام لسان
صدق و تفاسیرهم متضمنة للمنقولات التي يعتمد عليها في التفسیر»

منهاج السنة النبوية، اسم المؤلف: أحمد بن عبد الحليم بن تيمية الحراني أبو العباس، دار النشر:
مؤسسة قرطبة - 1406، الطبعة: الأولى، تحقيق: د. محمد رشاد سالم، ج 7، ص 179، فصل قال
الرافضي البرهان الحادي والعشرون

به گفته «ابن تیمیه» این دو کتاب تفسیری متضمن روایاتی است که در حوزه تفسیر قابل اعتماد هستند. این
مطالب کاملاً واضح و روشن است.

از طرفی آقای «آلوسی» که متوفای 1270 هست، کتابی تفسیری به نام «روح المعانی» دارد. نقل شده است که ایشان سلفی بوده است. ایشان می‌نویسد:

«وغلِب الأَخْبَارِيينَ عَلَى أَنهَا نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ كَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى»

غالب محدثین بر این عقیده هستند که این آیه در حق علی بن ابی طالب نازل شده است.

روح المعانی فی تفسیر القرآن العظیم والسبع المثانی، اسم المؤلف: العلامة أبی الفضل شهاب الدین السید محمود الألوسی البغدادی، دار النشر: دار إحياء التراث العربی - بیروت، ج 6، ص 167، باب المائدة: (55) إنما وليکم الله ... ..

ایشان نوزده صفحه بعد در همین جلد ششم می‌نویسد:

«والآیة عند معظم المحدثین نزلت فی علی کرم الله تعالی وجهه»

این آیه نزد معظم محدثین در رابطه با امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) آمده است.

روح المعانی فی تفسیر القرآن العظیم والسبع المثانی، اسم المؤلف: العلامة أبی الفضل شهاب الدین السید محمود الألوسی البغدادی، دار النشر: دار إحياء التراث العربی - بیروت، ج 6، ص 186، باب المائدة: (66) ولو أنهم أقاموا... ..

با توجه به این نظریه‌ها این آیه در حق امیرالمؤمنین نازل شده است. «حاکم نیشابوری» در کتاب «معرفة علوم الحديث» صفحه 156 می‌گوید که این آیه در حق علی بن ابی طالب نازل شده است. سند آن هم صحیح است و هیچ مشکل سندی ندارد.

این مباحث کاملاً روشن است و کلمه (وَلِيٍّ) هم به خداوند متعال و رسول اکرم و امیرالمؤمنین به صورت یکسان نسبت داده شده است.

اگر ولایت در الله یک چیزی بود و در رسول و امیرالمؤمنین تفاوت داشت، باید کلمه (وَلِي) تکرار می‌شد. در این صورت باید این آیه چنین می‌بود: «انما وليکم الله و وليکم رسوله و وليکم الذين آمنوا»!!

معلوم است ولایت‌ها هیچ تفاوتی ندارد. خداوند عالم چه ولایتی دارد؟! آیا ولایت خدا به معنای دوستی و محبت است یا ولایت مطلقه علی ما سوی الله دارد؟! وقتی به این شکل است، رسول اکرم و امیرالمؤمنین هم این چنین است.

ولایت آنها بر تمام ما سوی الله با این تعبیر که ولایت خدا ذاتی و استقلالی است و ولایت رسول اکرم اعطایی خداوند است و ولایت علی نصب رسول اکرم بر امر خلافت به دستور خداوند است.

بنابراین یک آیه کاملاً برای ما روشن کرد که کاملاً ولایت امیرالمؤمنین در قرآن کریم با کمک شأن نزول اثبات شود.

«مرحوم شیخ طوسی» هم در کتاب «تبیان» ذیل این آیه می‌نویسد: این قوی‌ترین دلیل شیعه بر خلافت و امامت و ولایت حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است.

ب) آیه 67 سوره مائده

آیه دوم آیه ابلاغ هست. قرآن کریم می‌فرماید:

(يا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ)

ای پیامبر آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است کاملاً (به مردم) برسان و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای.

سوره مائده (5): آیه 67

ما در اینجا هم به سراغ تفاسیر اهل سنت می‌رویم. «ابن ابی حاتم» در کتاب «تفسیر القرآن العظیم» جلد چهارم صفحه 1172 از قول «ابو سعید خدری» می‌نویسد:

«نزلت هذه الآية يا ايها الرسول بلغ ما انزل اليك من ربك في علي بن ابي طالب»

تفسیر القرآن، اسم المؤلف: عبد الرحمن بن محمد بن إدريس الرازي، دار النشر: المكتبة العصرية - صيدا، تحقيق: أسعد محمد الطيب، ج 4، ص 1172، ح 6609

بازهم آقای «آلوسی» که متوفای 1270 هجری است، در کتاب «روح المعانی» جلد ششم صفحه 193 از قول «ابن مسعود» می‌نویسد:

«كنا نقرأ على عهد رسول الله (صلى الله عليه و سلم) يا أيها الرسول بلغ ما أنزل اليك من ربك إن عليا ولي المؤمنين وإن لم تفعل فما بلغت رسالته»

ما همگی در زمان پیغمبر اکرم این آیه را چنین می‌خواندیم: ای پیغمبر! به مردم بگو که علی ولی امر مؤمنین است و اگر ولایت علی معرفی نشود رسالت تو ناتمام است.

روح المعانی فی تفسیر القرآن العظیم والسبع المثانی، اسم المؤلف: العلامة أبي الفضل شهاب الدين السيد محمود الألوسی البغدادی، دار النشر: دار إحياء التراث العربی - بيروت، ج 6، ص 193، باب المائدة: (67) يا أيها الرسول... ..

عزیزان دقت کنند کلمه «کان» خود دلیل بر استمرار است و صیغه «مع الغیر» هم دلیل بر استیعاب است.

در خانه اگر کس است، یک حرف بس است! این قضیه واضح و روشن است. همین عبارت را آقای «شوکانی» در کتاب «فتح القدير» جلد 2 صفحه 86 از قول «عبدالله بن مسعود» آورده است.

آقای «سیوطی» متوفای 910 هجری در کتاب «الدر المنثور» جلد پنجم صفحه 383 همین روایت را از قول «عبدالله بن مسعود» نقل می‌کند.

این روایات نشانگر این است که ولایت علی بن ابی طالب مصداق **اتم (ما أنزل إليك من ربك)** هست.

ج) آیه 3 سوره مائده

آیه سوم هم از همین سوره مبارکه آیه است. خداوند متعال می‌فرماید:

(الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا)

امروز دین شما را کامل کردم و نعمت خود را بر شما تکمیل نمودم و اسلام را به عنوان آئین (جاودان) شما پذیرفتم.

سوره مائده (5): آیه 3

(الْيَوْمَ) کدام یوم است؟! قرآن کریم می‌فرماید که امروز دین شما را کامل کردم. ما بازهم به سراغ تفاسیر و کتب اهل سنت می‌رویم.

ما ابتدا به سراغ کتاب «تاریخ بغداد» یکی از کتب معتبر اهل سنت اثر «خطیب بغدادی» متوفای 463 هجری می‌رویم.

در این کتاب جلد هشتم صفحه 289 روایتی از قول «ابوهربیره» نقل شده است که می‌گوید پیغمبر اکرم در غدیر خم دست علی بن ابی طالب را گرفت و فرمود:

«ألست ولي المؤمنين»

آیا من ولی امر مؤمنین نیستم؟

«قالوا بلى يا رسول الله»

مردم گفتند: بلی یا رسول الله.

«قال من كنت مولاة فعلى مولاة»

پیغمبر اکرم فرمود: هرکسی من ولی امر او هستم، علی ولی امر اوست.

«فقال عمر بن الخطاب بخ بخ لك يا بن أبي طالب أصبحت مولاي ومولى كل مسلم»

اگر «مولى» به معنای دوست یا محبت هست، آیا نیازی به تبریک گفتن دارد؟! مشخص است که در اینجا بحث ولایت امری و خلافت و امامت مطرح است و یک اتفاق بزرگ و مهمی رخ داده است که بلند می‌شود و به امیرالمؤمنین تبریک می‌گوید.

«فأنزل الله اليوم أكملت لكم دينكم»

تاریخ بغداد، اسم المؤلف: أحمد بن علی أبو بکر الخطیب البغدادی، دار النشر: دار الکتب العلمیة - بیروت -، ج 8، ص 289، ح 4392

همچنین آقای «ابن اثیر جزری» در کتاب «أسد الغابة» جلد چهارم صفحه 118 نقل می‌کند که پیغمبر اکرم در غدیر خم فرمود:

«ألست أولى بالمؤمنين من أنفسهم وأزواجي أمهاتهم؟ قلنا: بلى يا رسول الله. فقال: من كنت مولاة فعلى مولاة، اللهم وال من والاه وعاد من عاداه»

در ادامه آمده است:

«فقال عمر بن الخطاب: يا ابن أبي طالب، أصبحت اليوم ولي كل مؤمن»

عمر بن خطاب گفت: یا علی بن ابی طالب! امروز ولی امر همه مؤمنین شدی!

أسد الغابة في معرفة الصحابة، اسم المؤلف: عز الدين بن الأثير أبي الحسن علي بن محمد الجزري، دار النشر: دار إحياء التراث العربي - بيروت / لبنان - 1417 هـ - 1996 م، الطبعة: الأولى، تحقيق: عادل أحمد الرفاعي، ج 4، ص 118، ح 3775

در آنجا کلمه «مولی» بود، اما ایشان در اینجا کلمه «وَلِی» به کار برده است. آقای «ابن کثیر دمشقی» در کتاب «البدایة و النهایة» جلد هفتم صفحه 350 می‌نویسد:

«الست اولی بکم من انفسکم قلنا بلی یارسول الله قال الست اولی یا رسول الله قال ألت ألت ألت قلنا بلی یا رسول الله قال من کنت مولاه فعلی بکم من امهاتکم»

این‌ها نشانگر این است که ولایت امیرالمؤمنین برگرفته از ولایت پیغمبر اکرم است. در ادامه آمده است که عمر بن خطاب بلند شد و گفت:

«هنیئاً لک یا ابن ابی طالب اصبحت الیوم ولی کل مؤمن»

گوآرا باد این مقام برای توای فرزند ابوطالب. امروز ولی امر همه مؤمنین شدی.

البدایة والنهایة، اسم المؤلف: إسماعیل بن عمر بن کثیر القرشی أبو الفداء، دار النشر: مكتبة المعارف - بیروت، ج 7، ص 350، باب حدیث غدیر خم

این آیه هم کاملاً نشانگر این است که امیرالمؤمنین به عنوان ولی امر مسلمین در قرآن کریم مورد توجه است. این سه آیه از آیاتی است که ما باید شأن نزول‌های آن را همانند حمد و سوره حفظ کنیم. حفظ این مطالب خیلی زمان نمی‌برد، زیرا شاید مجموع آن یک صفحه باشد. حفظ کردن این شأن نزول‌ها و این آدرس‌ها خیلی زحمت ندارد.

اثبات ولایت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) با چهار روایت طبق منابع اهل سنت!

حال می‌خواهیم به سراغ روایات برویم. ما حداکثر سه یا چهار روایت داریم که باید آنها را به همراه آدرس‌هایشان حفظ کنیم. من از مسئولین حوزه‌های علمیه تقاضا دارم برای حفظ این روایات مسابقه بگذارند. ما در «شبکه جهانی ولایت» برای کودکان زیر ده سال مسابقه‌ای تحت عنوان «اثبات امامت الهی و خلافت بلافصل امیرالمؤمنین در پنج دقیقه» گذاشتیم. مضمون مسابقه سه آیه با آدرس تفاسیر اهل سنت و سه روایت در پنج دقیقه بود.

انبوهی از نونهالان در سطح کشور و خارج از کشور این مطالب را حفظ کردند. دوستان اگر به سایت «مؤسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر» مراجعه کنند و کلمه «پنج دقیقه» را جستجو کنند، به مطالب مربوط به امامت امیرالمؤمنین در پنج دقیقه می‌رسند.

تلاش کنیم این مطالب را به همراه آدرس‌های آن حفظ کنیم و در محیط خانه فرزندان، خواهران و برادرانمان آموزش بدهیم.

به عنوان مثال اگر می‌خواهیم هدیه‌ای برای فرزندانمان بخریم، ابتدا از او بخواهیم یک آیه در مورد امامت امیرالمؤمنین از قرآن کریم با آدرس صفحات تفاسیر اهل سنت بخواند.

وقتی اعتقاد به ولایت امیرالمؤمنین در روح و روان فرزند ما جای گرفت، وقتی بزرگ شد قطعاً در برابر تبلیغات دشمن اعتقاداتش متزلزل نخواهد شد.

الف) حدیث وصایت

حدیث اول حدیث وصایت است. ما در مقدمه هم عرض کردیم در کتاب «تاریخ طبری» جلد اول صفحه 542 با سند صحیح نقل می‌کند که وقتی آیه شریفه:

(وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ)

خویشاوندان نزدیکت را انداز کن.

سوره شعراء (26): آیه 214

نازل شد، رسول اکرم دست بر گردن امیرالمؤمنین گذاشت و فرمود:

«إِنْ هَذَا أَخِي وَوَصِي وَخَلِيفَتِي فَيَكُم فَاسْمَعُوا لَهُ وَأَطِيعُوا»

براستی که او برادر و وصی و جانشین من در میان شماست. از او حرف شنوی داشته باشید و یاری‌اش کنید.

جالب اینجاست که در همان جلسه سران قریش شروع به خندیدن کردند، به ابوطالب طعنه زدند و گفتند:

«قَالَ فَقَامَ الْقَوْمُ يَضْحَكُونَ وَيَقُولُونَ لِأَبِي طَالِبٍ قَدْ أَمَرَكَ أَنْ تَسْمَعَ لِابْنِكَ وَتَطِيعَ»

آن گروه برخاستند و در حالی که می‌خندیدند، به ابوطالب گفتند: تو را مأمور کرد تا از پسر ت شنوایی داشته و از او اطاعت کنی!

تاریخ الطبری، اسم المؤلف: لأبي جعفر محمد بن جرير الطبري، دار النشر: دار الكتب العلمية - بيروت،

ج 1، ص 542 - 543، باب ذكر الخبر عما كان من أمر نبي الله عند ابتداء الله تعالى ذكره إياه بإكرامه

بإرسال جبريل عليه السلام إليه بوحية

شبهات ولایت مربوط به الآن نیست، بلکه در اولین جلسه اعلان رسالت هم این شبهات مطرح بوده است. سند

این روایت هم صددرصد صحیح است و هیچ مشکلی ندارد.

بزرگان دیگر هم این قضیه را نقل کردند و تصحیح کردند که این روایت صحیح است. «هیثمی» در کتاب «مجمع الزوائد» جلد 9 صفحه 146 می‌گوید که این روایت صحیح است.

«حاکم نیشابوری» در کتاب «مستدرک» جلد 3 صفحه 154 می‌گوید که این روایت صحیح است. ایشان همچنین در جلد 3 صفحه 133 نقل می‌کند که این روایت صحیح است.

از طرف دیگر هم ما روایات متعدد داریم که پیغمبر اکرم فرمودند: هر پیغمبری وصی و جانشینی دارد. وصی من علی بن ابی طالب است. در کتاب «معجم الکبیر» جلد 6 صفحه 221 نقل شده است که «سلمان» می‌گوید:

«یا رَسُولَ اللَّهِ لِكُلِّ نَبِيٍّ وَصِيٌّ فَمَنْ وَصِيكَ»

یا رسول الله! برای هر پیغمبری وصی است. وصی شما کیست!؟

«فإن وصی (وصی) وَمَوْضِعُ سِرِّي وَخَيْرُ مَنْ أَتَرَكَ بَعْدِي وَيُنْجِزُ عِدَّتِي وَيَقْضِي دِينِي عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ»

وصی من و محل اسرار من و بهترین کسی که بعد از من به وعده‌های من عمل می‌کند و دین من را برای مردم بیان می‌کند، علی بن ابی طالب است.

المعجم الکبیر، اسم المؤلف: سلیمان بن أحمد بن أيوب أبو القاسم الطبرانی، دار النشر: مكتبة الزهراء -

الموصل - 1404 - 1983، الطبعة: الثانية، تحقيق: حمدي بن عبدالمجيد السلفي، ج 6، ص 221، ح

6063

ما از اینطور روایات الی ماشاءالله در کتب اهل سنت داریم.

ب) حدیث ولایت

حدیث دوم حدیث ولایت است. رسول اکرم به امیرالمؤمنین فرمودند:

«أنت ولی کل مؤمن بعدی ومؤمنة»

همچنین آمده است که رسول گرامی اسلام به امیرالمؤمنین می‌فرماید:

«أنت ولی فی الدنیا والآخرة»

تو ولی امر من در دنیا و آخرت هستی.

تا جایی که می‌فرماید:

«أنت ولی کل مؤمن بعدی ومؤمنة»

تو ولی امر تمام مؤمنین و مؤمنات بعد از من هستی.

المستدرک علی الصحیحین، اسم المؤلف: محمد بن عبدالله أبو عبدالله الحاکم النیسابوری، دار النشر:

دار الکتب العلمیة - بیروت - 1411 هـ - 1990 م، الطبعة: الأولى، تحقیق: مصطفی عبد القادر عطا، ج

3، ص 143، ح 4652

جالب این است که «البانی» که یکی از لیدرهای وهابی است، کتابی تحت عنوان «سلسلة الأحادیث

الصحیحة» دارد. ایشان در جلد پنجم صفحه 263 می‌نویسد:

«أنت ولی کل مؤمن بعدی»

در ادامه می‌نویسد:

«صحیح الإسناد»

سلسلة الأحاديث الصحيحة وشيء من فقهها وفوائدها، المؤلف: أبو عبد الرحمن محمد ناصر الدين، بن
الحاج نوح بن نجاتي بن آدم، الأشقودري الألباني (المتوفى: 1420 هـ)، الناشر: مكتبة المعارف للنشر
والتوزيع، الرياض، الطبعة: الأولى، (لمكتبة المعارف)، ج 5، ص 263، ح 2223

ایشان می‌نویسد که روایت صحیح است، «ذهبی» هم گفته است که روایت صحیح است و من هم می‌گویم
روایت صحیح است. با این ترتیب «حاکم نیشابوری» و «ذهبی» و «البانی» هر سه می‌گویند که این روایت
صحیح است.

این هم یک روایت دیگر که نشانگر این است که امیرالمؤمنین ولی امر همه مؤمنین هست.

کلمه «ولی» در اینجا یک پیام ویژه‌ای دارد. کلمه «ولی» هم شامل حاکم می‌شود، هم شامل خلیفه می‌شود،
هم شامل امام می‌شود.

در اینجا این توضیح باید مطرح شود که معمولاً کلمه «ولی» یا «ولی امر» در جایی استعمال می‌شود که
حکومت حاکم توأم با حکومت بر قلوب مردم باشد و مردم نسبت به این حاکم محبت داشته باشند.

در کتاب «صحیح مسلم» جلد سوم، حدیث 1757 از قول «عمر بن خطاب» نسبت به امیرالمؤمنین و «عباس»
عموی پیغمبر اکرم آمده است که می‌گوید:

«فلما تُوفِّي رسول الله قال أبو بكرٍ أنا ولي رسول الله»

وقتی پیغمبر اکرم از دنیا رفت، ابوبکر گفت که من ولی امر از طرف پیغمبر هستم.

در ادامه می‌نویسد:

«ثُمَّ تُوفِّي أبو بكرٍ وأنا ولي رسول الله وولي أبي بكرٍ»

سپس زمانی که ابوبکر از دنیا رفت، من گفتم که من هم ولی رسول الله و ولی ابوبکر هستم.

صحيح مسلم، اسم المؤلف: مسلم بن الحجاج أبو الحسين القشيري النيسابوري، دار النشر: دار إحياء

التراث العربي - بيروت، تحقيق: محمد فؤاد عبد الباقي، ج 3، ص 1378، ح 1757

ایشان در اینجا نگفته است من خلیفه و جانشین هستم، بلکه از کلمه «ولی» استفاده کرده است. بنابراین حدیث ولایت و کلمه «ولی» در هشتاد و پنج کتاب معتبر اهل سنت با بیست و شش واژه آمده است.

«أنت ولي كل مؤمن بعدى ومؤمنة»

9:

«ان عَلِيَا مِنِي وَأَنَا مِنْهُ وَهُوَ وَلِي كُلِّ مُؤْمِنٍ بَعْدِي»

مسند الإمام أحمد بن حنبل، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشيباني، دار النشر: مؤسسة

قرطبة - مصر، ج 4، ص 437، ح 19942

اهل سنت با عبارت‌های مختلفی این قضیه را نقل کرده‌اند.

ج) حدیث خلافت

حدیث سوم حدیث خلافت است. «حاکم نیشابوری» در کتاب «مستدرک علی الصحیحین» جلد سوم صفحه

143 در قضیه جنگ تبوک می‌نویسد:

«لا ینبغی أن أذهب إلا وأنت خلیفتی»

«حاکم نیشابوری» در ادامه می‌گوید:

«هذا حدیث صحیح الإسناد»

المستدرک علی الصحیحین، اسم المؤلف: محمد بن عبدالله أبو عبدالله الحاكم النيسابوري، دار النشر: دار الكتب العلمية - بيروت - 1411 هـ - 1990 م، الطبعة: الأولى، تحقيق: مصطفى عبد القادر عطا، ج 3، ص 143، ح 4652

«ذهبی» هم در پاورقی می‌گوید که روایت صحیح است. با این حساب هم «حاکم نیشابوری» می‌گوید روایت صحیح است و هم «ذهبی» می‌گوید روایت صحیح است.

«ابن ابی عاصم» کتابی تحت عنوان «السنة» دارد که اهل سنت معتقدند تمامی روایات آن صحیح است. در این کتاب جلد دوم صفحه 565 همین تعبیر آمده است و می‌نویسد:

«وأنت خلیفتی فی کل مؤمن من بعدی»

تو خلیفه و جانشین من هستی در حق تمام مؤمنین بعد از من.

السنة، اسم المؤلف: عمرو بن أبی عاصم الضحاک الشیبانی، دار النشر: المكتب الإسلامی - بیروت - 1400، الطبعة: الأولى، تحقيق: محمد ناصر الدین الألبانی، ج 2، ص 565، ح 1188

ایشان در مورد سند روایت می‌نویسد: سند روایت صحیح است و راویان آن همگی ثقة هستند. «هیثمی» در کتاب «مجمع الزوائد» جلد 9 صفحه 110 می‌نویسد که پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند:

«خلفتک أن تكون خلیفتی»

تو را خلیفه کردم تا خلیفه و جانشین من بعد از من باشی.

مجمع الزوائد ومنبع الفوائد، اسم المؤلف: علی بن أبی بکر الهیثمی، دار النشر: دار الریان للتراث/دار الكتاب العربی - القاهرة، بیروت - 1407، ج 9، ص 110، باب منزلته رضی الله عنه

(د) حدیث امامت

روایت پایانی ما روایت امامت است. بنابراین؛ «إِنَّ هَذَا أَخِي وَوَصِيَّتِي وَخَلِيفَتِي فِيكُمْ» و: «أَنْتَ وَلِيَّ كُلِّ مُؤْمِنٍ بَعْدِي وَمُؤْمِنَةٌ» و: «وَأَنْتَ خَلِيفَتِي»!

حال به کلمه «امام» می‌رسیم. «حاکم نیشابوری» بازهم در کتاب «مستدرک» جلد سوم صفحه 148 می‌نویسد که پیغمبر اکرم می‌فرماید:

«أَوْحَى إِلَيَّ فِي عَلِيٍّ ثَلَاثٌ أَنَّهُ سَيِّدُ الْمُسْلِمِينَ وَإِمَامُ الْمُتَّقِينَ وَقَائِدُ الْغُرِّ الْمُحْجَلِينَ»

در مورد علی سه چیز به من وحی شده است؛ آقای مسلمان‌ها است و امام متقین است و فردای قیامت پیشتاز روسفیدان امت من هست.

در ادامه می‌نویسد:

«هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ الْإِسْنَادِ وَلَمْ يَخْرُجْ»

المستدرک علی الصحیحین، اسم المؤلف: محمد بن عبدالله أبو عبدالله الحاکم النیسابوری، دار النشر: دار الکتب العلمیة - بیروت - 1411 هـ - 1990 م، الطبعة: الأولى، تحقیق: مصطفی عبد القادر عطا، ج 3، ص 148، ح 4668

کلمه «إمام المتقین» امامت حضرت علی را اثبات می‌کند. بنده دیدم «ابن تیمیه» گفته بود که در اینجا «إمام المتقین» گفته شده و این به معنای این است که علی بن ابی طالب برای کسانی که متقین نیستند امام نیست!!

طبق ادعای او امام برای همه امت نیست، بلکه این روایت ثابت می‌کند که امام برای متقین و پرهیزکاران هست. ظاهراً این آقایان فراموش کردند که در ابتدای سوره بقره آمده است:

(الْم ذَلِكِ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ)

الم. این کتاب با عظمتی است که شک در آن راه ندارد، و مایه هدایت پرهیزکاران است.

سوره بقره (2): آیات 1 و 2

این قرآن هدایتگر برای متقین است. آیا در اینجا می‌گویند قرآن کریم برای کسانی که متقین نیستند، مایه هدایت نیست؟!

شاید مراد از متقین در اینجا کسانی است که فطرتشان پاک است، فطرت پاکشان را آلوده نکردند و به دنبال حقیقت و یافتن امام و پیشوا هستند. همانطور که قرآن کریم (هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ) هست، علی بن ابی طالب هم «وإمام المتقین» است.

حال اگر این را هم قبول ندارید، در کتاب «مناقب خوارزمی» متوفای 568 آمده است که حضرت می‌فرماید:

«أنت امام كل مؤمن ومؤمنة»

المناقب، نویسنده: الموفق الخوارزمی، وفات: 568، تحقیق: الشیخ مالک المحمودی - مؤسسة سید

الشهداء (ع)، چاپ: الثانية، سال چاپ: ربيع الثاني 1414، چاپخانه: مؤسسة النشر الإسلامی، ص 61،

ح 31

در اینجا هم بحث متقین را مطرح نکرد و تنها بحث تمام مؤمنین و مؤمنات را مطرح کرد. بنابراین سه آیه 55 و 67 و 3 سوره مبارکه مائده و حدیث: «إِنَّ هَذَا أَخِي وَ وَصِيي وَ وَزِيرِي وَ خَلِيفَتِي فِيكُمْ» و: «أنت ولي كل مؤمن بعدى ومؤمنة» و: «وأنت خليفتي في كل مؤمن من بعدى» و: «أنت امام كل مؤمن ومؤمنة» امامت امیرالمؤمنین را ثابت می‌کند.

ما همه این منابع را از منابع اهل سنت و با سند صحیح نقل کردیم. سند تمام روایاتی که آوردیم از دیدگاه اهل سنت صددرصد صحیح است و آقایان نمی‌توانند به آن اشکال سندی بگیرند و در آن هیچ شکی نیست.

بنابراین خدمت همه کسانی که عرایض ما را می‌شنوند یا بعداً ملاحظه می‌کنند می‌گوییم که ما برای اثبات امامت و ولایت امیرالمؤمنین سه آیه و چهار روایت از منابع اهل سنت آوردیم.

ان شاءالله خداوند بر توفیقات همه شما بیفزاید و همه را در راه دفاع از امیرالمؤمنین ثابت قدم بدارد و ایام میلاد امام جواد (علیه السلام) و میلاد حضرت علی اصغر و میلاد امیرالمؤمنین را پیشاپیش به همه شما تبریک عرض می‌کنیم. موفق و مؤید باشید.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته